

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2016 r.

**w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu
rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 20 ust. 1 pkt 3–6 oraz art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 17 i 50) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególne sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
 - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - d) warunki prowadzenia produkcji roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia,
 - e) warunki przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia lub bazy danych Komisji Europejskiej roślin żywicielskich podatnych na *Xylella fastidiosa* na terytorium Unii Europejskiej³⁾, zwanej dalej „bazą danych Komisji Europejskiej”, przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona,

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wykonuje decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2015/789 z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 125 z 21.05.2015, str. 36, z późn. zm.).

³⁾ Baza danych Komisji Europejskiej roślin żywicielskich podatnych na *Xylella fastidiosa* na terytorium Unii Europejskiej, udostępniona pod adresem: http://ec.europa.eu/food/plant/plant_health_biosecurity/legislation/emergency_measures/xylella-fastidiosa/susceptible_en.htm.

- f) sposób postępowania z roślinami podatnymi na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionymi w załączniku do rozporządzenia, w przypadku niespełnienia warunków, o których mowa w lit. d;
- 2) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, pochodzące z państw trzecich, których wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zabronione;
- 3) wymagania specjalne, które powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, wraz z informacją o spełnieniu tych wymagań, która powinna być zawarta w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium;
- 4) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia lub bazie danych Komisji Europejskiej, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje się kontroli zdrowotności przed wprowadzaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczaniem przez to terytorium;
- 5) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia lub bazie danych Komisji Europejskiej, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, których uprawianie, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie, wprowadzanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczanie przez to terytorium mogą prowadzić podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, z uwzględnieniem rodzaju działalności tych podmiotów lub przeznaczenia tych roślin;
- 6) szczegółowy sposób przeprowadzania granicznej kontroli fitosanitarnej roślin, podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia, przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona.

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, przeprowadza coroczne kontrole roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego na podstawie analizy ryzyka występowania tego organizmu.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, obejmują ocenę organoleptyczną oraz – w przypadku podejrzenia występowania organizmu szkodliwego – także badania laboratoryjne.

3. W przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego, wojewódzki inspektor wyznacza:

- 1) strefę porażenia obejmującą zasięgiem obszar, na którym stwierdzono występowanie:
 - a) roślin uznanych za porażone przez organizm szkodliwy,
 - b) roślin, które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
 - c) roślin pochodzących z tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. a lub b, roślin, które miały kontakt z roślinami lub rosną w bezpośrednim sąsiedztwie roślin, o których mowa w lit. a lub b, lub roślin, które mają wspólne źródło produkcji z roślinami, o których mowa w lit. a lub b, lub roślin wyhodowanych z roślin, o których mowa w lit. a lub b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy,
- 2) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej 10 km od granicy strefy porażenia

– umieszczając na granicach tych stref znaki informacyjne.

4. Wyznaczając strefę porażenia i strefę bezpieczeństwa, wojewódzki inspektor uwzględnia biologię organizmu szkodliwego i jego wektorów, obecność wektorów, obecność roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia oraz stopień porażenia tych roślin.

5. W przypadku wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, informacje o zagrożeniach związanych z występowaniem organizmu szkodliwego, jego biologii i szkodliwości oraz metodach zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się organizmu szkodliwego, a także granicach strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa.

§ 3. 1. Wojewódzki inspektor może odstąpić od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, jeżeli:

- 1) czas jaki upłynął od momentu wprowadzenia organizmu szkodliwego na dany obszar wskazuje na niskie prawdopodobieństwo jego dalszego rozprzestrzenienia się;
- 2) organizm szkodliwy został wprowadzony na dany obszar z roślinami, na których stwierdzono jego występowanie, ale wojewódzki inspektor stwierdził, że rośliny te zostały porażone przed wprowadzeniem na ten obszar;
- 3) w pobliżu roślin, o których mowa w pkt 2, na podstawie przeprowadzonych badań nie stwierdzono występowania wektorów organizmu szkodliwego.

2. W przypadku odstąpienia od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor co najmniej przez dwa lata prowadzi coroczne kontrole występowania organizmu szkodliwego w celu ustalenia, czy zostały porażone rośliny inne niż określone w ust. 1 pkt 2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, wyznacza się strefę porażenia i strefę bezpieczeństwa.

§ 4. 1. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor nakazuje przeprowadzenie działań zwalczających organizm szkodliwy i zapobiegających jego rozprzestrzenianiu, obejmujących co najmniej:

- 1) niszczenie – w promieniu 100 m wokół roślin uznanych za porażone:
 - a) roślin szczególnie podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w bazie danych Komisji Europejskiej,
 - b) roślin uznanych za porażone organizmem szkodliwym,
 - c) roślin, które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy, oraz roślin podejrzanych o porażenie tym organizmem,
 - d) drewna oraz resztek powstałych w wyniku prowadzenia zabiegów uprawowych – które niszczy się w obrębie strefy porażenia, jeżeli istnieje ryzyko, że mogą być one porażone przez organizm szkodliwy– w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego;
- 2) stosowanie zapobiegawczo, przed zniszczeniem roślin, o których mowa w pkt 1 lit. a–c, zabiegów zwalczających wektory organizmu szkodliwego i roślin żywicielskich tych wektorów, w tym w stosownych przypadkach niszczenie roślin żywicielskich tych wektorów.

2. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, które miały kontakt z roślinami, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1, w tym te, które zostały wyprowadzone z obszaru, na którym została wyznaczona strefa porażenia – przed wyznaczeniem tej strefy;
- 2) prowadzi coroczne kontrole występowania organizmu szkodliwego obejmujące ocenę organoleptyczną roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia, przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, oraz badania laboratoryjne roślin, które wykazują objawy porażenia przez

organizm szkodliwy, oraz innych potencjalnie porażonych roślin podatnych na porażenie przez ten organizm wymienionych w załączniku do rozporządzenia, przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona;

3) może podejmować inne działania niezbędne do zwalczania i zapobieżenia rozprzestrzenieniu się organizmu szkodliwego, w tym określać zakazy i nakazy dotyczące warunków produkcji i przemieszczania roślin.

3. W strefie porażenia wojewódzki inspektor zakazuje sadzenia roślin szczególnie podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w bazie danych Komisji Europejskiej, z wyjątkiem miejsc, które znajdują się w izolacji fizycznej uniemożliwiającej wprowadzenie organizmu szkodliwego przez jego wektory.

4. W strefie porażenia w promieniu 100 m wokół roślin uznanych za porażone pobiera się próbki roślin i przeprowadza się badania laboratoryjne na obecność organizmu szkodliwego zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾.

5. W strefie bezpieczeństwa kontrole, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przeprowadza się wewnątrz powierzchni podzielonej na kwadraty o bokach 100 m.

§ 5. Jeżeli w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa w okresie pięciu kolejnych lat nie zostało stwierdzone występowanie organizmu szkodliwego, w szczególności podczas kontroli, o których mowa w § 2 ust. 1 oraz w § 4 ust. 2 pkt 2, obszary objęte tymi strefami uznaje się za wolne od tego organizmu i zaprzestaje się na nich przeprowadzania działań, o których mowa w § 4.

§ 6. 1. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa, w którym nie stwierdzono występowania organizmu szkodliwego, jeżeli spełniają wymagania określone w art. 16 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/789 z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 125 z 21.05.2015, str. 36 oraz Dz. Urz. UE L 333 z 19.12.2015, str. 143), zwanej dalej „decyzją 2015/789”.

⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 31 – Methodologies for Sampling of Consignments No 31, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r., udostępniony pod adresem: www.acfs.go.th/sps/downloads/ISPM_31.pdf.

2. Wojewódzki inspektor przeprowadza graniczną kontrolę fitosanitarną roślin, o których mowa w ust. 1, obejmującą:

1) ocenę organoleptyczną;

2) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia – w przypadku podejrzenia wystąpienia organizmu szkodliwego.

§ 7. 1. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, nie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa, w którym stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, chyba że spełniają wymagania określone w art. 17 decyzji 2015/789, przy czym w świadectwie fitosanitarnym umieszcza się informację o spełnieniu tych wymagań.

2. Wojewódzki inspektor przeprowadza graniczną kontrolę fitosanitarną roślin, o których mowa w ust. 1, obejmującą:

1) ocenę organoleptyczną;

2) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia.

§ 8. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, uprawiane na obszarach objętych strefą porażenia, lub strefą bezpieczeństwa, lub na obszarach innych państw członkowskich objętych takimi strefami mogą być przemieszczane, jeżeli:

1) zostały zaopatrzone w paszport roślin;

2) miejsce produkcji, w którym były uprawiane:

a) zostało uwzględnione w rejestrze przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, albo w odpowiednim rejestrze prowadzonym przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego,

- b) zostało uznane za wolne od organizmu szkodliwego i jego wektorów zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁵⁾,
 - c) znajdowało się w izolacji fizycznej uniemożliwiającej porażenie tych roślin przez organizm szkodliwy,
 - d) zostało otoczone strefą o szerokości 200 m, która, na podstawie kontroli występowania organizmu szkodliwego, obejmującej ocenę organoleptyczną oraz badania laboratoryjne roślin wykazujących objawy porażenia przez organizm szkodliwy, została uznana za wolną od organizmu szkodliwego i w której:
 - były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego, w tym obejmujące w stosownych przypadkach usuwanie roślin,
 - co najmniej dwa razy w roku przeprowadzano kontrole występowania organizmu szkodliwego,
 - nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów, a jeżeli stwierdzono takie objawy, to w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych wykluczono występowanie organizmu szkodliwego,
 - e) było poddane zapobiegawczym zabiegom zwalczającym wektory organizmu szkodliwego, w tym obejmujące w stosownych przypadkach usuwanie roślin,
 - f) co najmniej dwa razy w roku było poddane kontroli występowania organizmu szkodliwego,
 - g) nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów, a jeżeli stwierdzono takie objawy, to w wyniku przeprowadzonych badań wykluczono występowanie organizmu szkodliwego;
- 3) zostały poddane corocznym wyrwykowym kontrolom, w wyniku których wykluczono bezobjawowe występowanie organizmu szkodliwego;
- 4) przez takie obszary były przemieszczane w zamkniętych pojemnikach lub opakowaniach uniemożliwiających ich porażenie przez organizm szkodliwy lub jego wektory;
- 5) przed przemieszczeniem zostały poddane kontroli występowania organizmu szkodliwego obejmującej ocenę organoleptyczną oraz badania laboratoryjne, w sposób

⁵⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 151 oraz z 2007 r. poz. 485), udostępniony pod adresem: <http://www.fao.org/docrep/009/a0450e/a0450e00.htm>.

umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾;

- 6) przed przemieszczeniem zostały poddane zapobiegawczym zabiegom zwalczającym wektory organizmu szkodliwego;
- 7) podmioty prowadzące uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie lub sortowanie roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia lub dokonujące ich wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zostały wpisane do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin albo odpowiedniego rejestru prowadzonego przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego.

§ 9. Rośliny z rodzaju *Vitis* w stanie uśpienia przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, uprawiane na obszarach objętych strefą porażenia lub strefą bezpieczeństwa lub na obszarach innych państw członkowskich objętych takimi strefami, mogą być przemieszczane, jeżeli spełniają wymagania określone w § 8 pkt 1–4 oraz 6 i 7, a także przed ich przemieszczeniem zostały poddane pod nadzorem wojewódzkiego inspektora obróbce termoterapeutycznej, podczas której rośliny w stanie uśpienia były zanurzone przez 45 minut w wodzie o temperaturze 50 °C, zgodnie ze standardem EPPO⁶⁾.

§ 10. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w bazie danych Komisji Europejskiej, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które nie były uprawiane na obszarach objętych strefą porażenia lub strefą bezpieczeństwa, lub na obszarach innych państw członkowskich objętych takimi strefami mogą być przemieszczane, jeżeli zostały zaopatrzone w paszport roślin.

§ 11. Podmioty wpisane do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, prowadzące uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie lub sortowanie roślin podatnych na porażenie przez organizm

⁶⁾ EPPO (Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin), 2012 r. Obróbka gorącą wodą w celu zwalczania fitoplazmy żółknięcia dorée winorośli. EPPO Bulletin, 42(3), 490–492, udostępniony pod adresem:
<https://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiVvayXw5zLAhXJQBQKHcG2BcEQFggeMAA&url=https%3A%2F%2Fgd.eppo.int%2Fdownload%2Fstandard%2F280%2Fpml0-018-1-en.pdf&usq=AFQjCNG3gunBNxImyJyAK4G4M11OgQQaA&bvm=bv.115339255,d.d24&cad=rja>

szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia, uprawianych na obszarach objętych strefą porażenia lub strefą bezpieczeństwa lub na obszarach innych państw członkowskich objętych takimi strefami lub dokonujące ich wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) przez okres co najmniej 3 lat przechowują dokumenty, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4 tej ustawy;
- 2) niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie pięciu dni, informują wojewódzkiego inspektora o otrzymanej oraz wysłanej partii tych roślin:
 - a) określając:
 - pochodzenie tych roślin,
 - podmiot wysyłający,
 - odbiorcę,
 - miejsce przeznaczenia,
 - numer partii roślin, lub numer tygodnia lub kolejny numer paszportu roślin,
 - b) potwierdzając zawartość i tożsamość tych roślin w partii.

§ 12. Roślin z rodzaju *Coffea* przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, pochodzących z Republiki Kostaryki lub Republiki Hondurasu nie wprowadza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a przemieszczanie roślin wprowadzonych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia jest możliwe wyłącznie pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

§ 13. W przypadku przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia, przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, w sposób niezgodny z warunkami ich przemieszczania, lub w przypadku przemieszczania tych roślin z nieznanego miejsca pochodzenia wojewódzki inspektor, w drodze decyzji, nakazuje zniszczenie tych roślin w miejscu, w którym ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego i jego wektorów jest ograniczone do minimum.

§ 14. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. U. poz. 865).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER

ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Uzasadnienie

Przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/789 z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 125 z 21.05.2015, str. 36) w brzmieniu uwzględniającym decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2015/2417 z dnia 17 grudnia 2015 r. zmieniającą decyzję wykonawczą (UE) 2015/789 w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 333 z 19.12.2015, str. 143).

Bakteria *Xylella fastidiosa* jest organizmem szkodliwym stwarzającym obecnie największe wyzwanie dla ochrony roślin uprawnych i dzikorosnących w Europie. Wynika to z bardzo szerokiego zakresu roślin żywicielskich tej bakterii (obejmującego około 300 gatunków roślin), możliwości efektywnego rozprzestrzeniania się za pomocą wektorów owadzych oraz braku możliwości ochrony chemicznej upraw. Jest to bakteria żyjąca w wiązkach przewodzących roślin, powodująca ich zablokowanie i w konsekwencji obumieranie rośliny. Może być ona przenoszona przez owady, na których utrzymuje się do chwili porażenia, nie tracąc właściwości infekcyjnych.

W państwach, w których stwierdzono występowanie tej bakterii (w Ameryce Północnej i Południowej) powoduje ona wysokie straty plonów, przede wszystkim winorośli, cytrusów, owoców pestkowych, a także straty wśród drzew leśnych i ozdobnych. Pośrednio przyczynia się również do spadku eksportu materiału szkółkarskiego z tych państw.

W Europie pierwsze ogniska występowania tej bakterii stwierdzono we Włoszech. W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję Europejską o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (katarantus), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (barwinek) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii. Z informacji uzyskanych z Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej we Włoszech wynika, że w związku z porażeniem przez tę bakterię w regionie Apulia tylko do końca kwietnia 2015 r. miało zostać wyciętych 11 mln drzew.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, natomiast owoce, kwiaty cięte i drewno nie stanowią zagrożenia. Projektowane rozporządzenie, w zakresie regulacji dotyczących

wprowadzania na terytorium RP i przemieszczania tych roślin przez to terytorium, odnosi się zatem do roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, które mogą potencjalnie sprzyjać rozprzestrzenianiu się bakterii.

Organizm szkodliwy *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) został wymieniony w części A w dziale 1 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1227) jako organizm szkodliwy, którego występowania nie stwierdzono dotychczas w Unii Europejskiej i którego wprowadzanie i rozprzestrzenianie jest zakazane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (organizm kwarantanny).

Materia objęta regulacjami projektowanego rozporządzenia jest obecnie uregulowana w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. U. poz. 865), która realizuje postanowienia decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014, str. 56).

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie art. 10 ust. 1, art. 20 ust. 1 pkt 3 - 6 oraz art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2015 r. poz. 17 i 50).

Poszczególne przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują odpowiednie postanowienia decyzji 2015/789:

1) regulacje zawarte w § 2 projektu rozporządzenia realizują postanowienia art. 2 ust. 4, art. 3 oraz art. 4 ust. 2 - 3 decyzji 2015/789;

2) przepisy § 3 projektu wdrażają postanowienia art. 4 ust. 6 oraz ust. 7 lit. a i b decyzji 2015/789;

3) regulacje § 4 projektu rozporządzenia wykonują postanowienia art. 5 ust. 1 i art. 6 decyzji 2015/789, z wyjątkiem art. 6 ust. 6 zdanie drugie tej decyzji; informacje związane z zagrożeniem szkodnikami, metodami odpowiedniego prowadzenia upraw, a także zwalczaniem szkodników są umieszczane zarówno na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, jak również Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w reakcji na pojawiające się nowe zagrożenia są przygotowywane również stosowne materiały informacyjne opracowywane przez instytuty naukowe;

4) przepis § 5 projektu wdraża postanowienia art. 4 ust. 5 zdanie pierwsze decyzji 2015/789;

5) przepis § 6 ust. 1 projektu realizuje postanowienia art. 16 decyzji 2015/789;

6) regulacje zawarte w § 7 ust. 1 projektu rozporządzenia wdrażają postanowienia art. 17 decyzji 2015/789;

7) przepisy § 6 ust. 2 oraz § 7 ust. 2 projektu wykonują postanowienia art. 18 ust. 2 - 4 decyzji 2015/789;

8) regulacje zawarte w § 8 ust. 1 - 4 projektu rozporządzenia wdrażają postanowienia art. 9 decyzji 2015/789, z wyjątkiem ust. 4a i ust. 8;

9) przepis § 9 projektu rozporządzenia realizuje postanowienia art. 9 ust. 4a decyzji 2015/789;

10) przepis § 10 projektu rozporządzenia wdraża postanowienia art. 9 ust. 8 akapit pierwszy decyzji 2015/789;

11) przepis § 11 projektu rozporządzenia realizuje postanowienia art. 10 decyzji 2015/789, w zakresie, w którym nie jest on wdrożony przepisami art. 14 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin;

12) przepis § 12 projektu rozporządzenia wykonuje postanowienia art. 15 decyzji 2015/789;

13) przepis § 13 projektu rozporządzenia wykonuje postanowienia art. 13 decyzji 2015/789.

Obowiązki wynikające z postanowień art. 2 ust. 1 - 4 decyzji 2015/789 są realizowane na podstawie § 2 ust. 5 projektu rozporządzenia, art. 7, art. 79 pkt 2 oraz art. 87 i innych przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin określających zasady zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych.

Postanowienia określone w art. 3a decyzji 2015/789 są realizowane na podstawie art. 85 i 86 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Zgodnie z art. 85 tej ustawy Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa jako organ ustalający kierunki działania Inspekcji może ustalać plany, o których mowa w art. 3a decyzji 2015/789, natomiast ich przekazywanie będzie następować na podstawie art. 86 tej ustawy.

Regulacje zawarte w art. 4 ust. 4 decyzji 2015/789 nie wymagają wdrożenia, gdyż są to zadania Komisji Europejskiej.

Postanowienia art. 5 ust. 2 decyzji 2015/789 nie wymagają wdrożenia w polskich przepisach krajowych.

Postanowienia art. 7 i 8 decyzji 2015/789 również nie wymagają wdrożenia w polskich przepisach krajowych.

Regulacje zawarte w art. 9 ust. 8 akapit drugi decyzji 2015/789 są realizowane przez art. 15 ust. 5 ustawy dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

Postanowienia art. 10 ust. 1 i 2 decyzji 2015/789 są realizowane przez art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, natomiast postanowienia art. 10 ust. 6 tej decyzji są realizowane przez art. 86 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Przepis art. 10 ust. 5 decyzji 2015/789 jest realizowany w oparciu o wewnętrzne regulacje Głównego Inspektora odnoszące się do zakresu, sposobu oraz terminów przekazywania informacji pomiędzy wojewódzkimi inspektoratami.

Kontrole przemieszczania, o których mowa w art. 11 decyzji 2015/789, wojewódzki inspektor realizuje na podstawie art. 6 ust. 2-4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

Postanowienia art. 12 akapit pierwszy i drugi decyzji 2015/789 są realizowane przez art. 10a oraz art. 86 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Na podstawie art. 10a wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa może nadać na wniosek posiadacza, w drodze decyzji, miejscu produkcji status miejsca wolnego od określonego organizmu szkodliwego.

Obowiązek dokumentowania działań Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w tym także dokumentowania wniosków i rejestrowanie ustanowionych miejsc produkcji wolnych od określonych organizmów szkodliwych, wynika z ogólnych przepisów. W tym kontekście należy przede wszystkim wskazać na przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.).

Wskazane powyżej przepisy obligują zatem wojewódzkiego inspektora do dokumentowania wykonywanych czynności urzędowych, w tym przyjmowania wniosków i rejestrowanie ustanowionych miejsc produkcji wolnych od określonych organizmów szkodliwych. Następstwem otrzymania takiego zgłoszenia jest przeprowadzenie czynności kontrolnych i w przypadku potwierdzenia niewystępowania organizmu szkodliwego oraz spełnienia innych warunków, o których mowa w art. 10a ustawy wydanie stosownej decyzji administracyjnej.

Przepis art. 86 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin nakłada natomiast na Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa obowiązek przekazywania Komisji Europejskiej wymaganych przez nią informacji, a więc również wykazów, o których mowa w art. 12 akapit pierwszy i drugi decyzji 2015/789 otrzymanych z wojewódzkich inspektoratów.

Postanowienia art. 12 akapit trzeci i czwarty decyzji 2015/789 są zadaniami Komisji Europejskiej, które nie wymagają wdrożenia.

Postanowienia art. 13a decyzji 2015/789 są realizowane w oparciu art. 87 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Zgodnie z art. 87 tej ustawy Główny Inspektor i wojewódzcy inspektorzy mogą inicjować, organizować i prowadzić działalność informacyjną dla podmiotów podlegających nadzorowi Inspekcji. Mając na względzie, że nadzorowi Inspekcji podlegać może potencjalnie każda osoba, która jest posiadaczem roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów działalność informacyjna skierowana będzie do ogółu obywateli. Informacje związane z zagrożeniem szkodnikami, metodami odpowiedniego prowadzenia upraw, a także zwalczaniem szkodników umieszczane są zarówno na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, jak również Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Postanowienia art. 18 ust. 1 decyzji 2015/789 są realizowane przez art. 21 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin. Zgodnie z przepisami art. 78 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin zadania państwa z zakresu nadzoru nad zdrowiem roślin realizuje Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a art. 85 pkt 6 tej ustawy stanowi, że Inspekcję reprezentuje na zewnątrz Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Ponadto art. 86 ust. 2 tej ustawy zobowiązuje Głównego Inspektora do przekazywania Komisji Europejskiej wszelkich informacji wymaganych przez tę Komisję z zakresu ochrony roślin i nasiennictwa. W związku z powyższym wszystkie obowiązki informacyjne z zakresu zdrowia roślin, ciążące na Polsce na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w tym te określone w art. 4 ust. 5 zdanie drugie i ust. 7 lit. c, art. 6 ust. 6 zdanie drugie, art. 10 ust. 5 i 6, art. 12 zdanie drugie, art. 14 oraz art. 19 decyzji 2015/789, są realizowane przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Ze względu na konieczność zapewnienia odpowiedniej ochrony uprawom oraz roślinom dziko występującym na terenie kraju konieczne jest jak najszybsze wdrożenie postanowień decyzji 2015/789. Kolejne zmiany decyzji 2015/789 będą uwzględniane w prawodawstwie krajowym poprzez zmiany tego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z postanowieniami decyzji wykonawczej Komisji 2015/789/UE i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 297 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej decyzje Komisji stają się skuteczne z dniem otrzymania właściwych notyfikacji, co uzasadnia odstępnie od zaleceń dotyczących terminów wejścia w życie aktów normatywnych określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia umieszcza się w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie Hodowli i Ochrony Roślin:

NACZELNIK
Małgorzata Jasińska-Kielek

Z-ca DYREKTORA DEPARTAMENTU
HODOWLI I OCHRONY ROŚLIN

Krzysztof Kielak

Akceptował:

PODSEKRETARZ STANU

Ewa Lech

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells et al.)</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 623 23 18 piotr.ogrodowczyk@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Xylella fastidiosa (Wells et al.) jest bakterią, która atakuje rośliny powodując zamieranie liści. Ścisła kontrola rozprzestrzeniania tego patogena jest konieczna, ponieważ nie ma metod skutecznie zwalczających ten organizm.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (katarantus), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (barwinek) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii. Prawdopodobne jest również, że rośliny *Portulaca* L. (portulaka), *Quercus* L. (dąb) i *Sorghum* L. (sorgo) mogą również być roślinami żywicielskimi tego organizmu.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, natomiast owoce, kwiaty cięte i drewno nie stanowią zagrożenia. Projektowane rozporządzenie odnosi się zatem do roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, które mogą potencjalnie zostać porażone przez ww. organizm.

Efektom wprowadzenia rozwiązań zaproponowanych w projektowanym rozporządzeniu będzie ograniczenie możliwości porażenia krajowych roślin przez ww. organizm szkodliwy, a tym samym ograniczenie potencjalnych strat przez niego powodowanych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy, akty prawne UE w tym zakresie są wspólne dla wszystkich państw członkowskich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	1795 pracowników merytorycznych, zatrudnionych łącznie w strukturach Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Konieczność kontrolowania ww. gatunków roślin przeznaczonych do sadzenia, wprowadzanych bądź przemieszczanych przez terytorium RP.
producenci materiału szkółkarskiego	Ok. 4000	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Stosownie do postanowień projektowanego rozporządzenia ograniczona może zostać dostępność roślin przeznaczonych do sadzenia pochodzących z państw, w których stwierdzono występowanie bakterii. W przypadku wystąpienia organizmu szkodliwego na
sadownicy uprawiający owoce pestkowe	Ok. 40 000 ha		

			<p>obszarze kraju negatywne skutki mogą dotyczyć przede wszystkim producentów materiału rozmnożeniowego, a także sadowników uprawiających drzewa pestkowe (brzoskwinie, śliwy, morele), na których patogen wywołuje chorobę zwaną phony peach disease. Ze względu na wielu potencjalnych żywicieli, którymi mogą być zarówno drzewa i krzewy, jak i rośliny zielne i trawy oraz liczbę gatunków owadów mogących być roznośicielami bakterii potencjalnie porażone mogą zostać również dziko występujące gatunki roślin. Ponadto w związku z nie do końca poznaną biologią organizmu szkodliwego, a także istnieniem wielu jego szczepów, lista gatunków porażanych roślin może ulegać zmianom w zależności od warunków środowiskowych.</p>
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajową Radą Izb Rolniczych, Business Centre Club, Federacją Konsumentów, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Izbą Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacją Lewiatan, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku, Krajowym Sekretariatem Przemysłu Spożywczego NSZZ Solidarność, Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych - Izbą Gospodarczą, Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu, Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowy Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Polską Federacją Producentów Żywności Związek Pracodawców, Polską Izbą Nasienną, Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji, Polskim Komitetem Zielarskim, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu, Polskim Związkiem Pracodawców-Usługodawców Rolnych, Polskim Związkiem Producentów Kukurydzy, Polskim Związkiem Producentów Ziemiaków i Nasion Rolniczych, Polskim Związkiem Zawodowym Rolników, Polskim Związkiem Zrzeszeń Producentów Chmielu, Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin, Polskim Stowarzyszeniem Pracowników Dezynsekcji, Deratyzacji i Dezynfekcji, Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich, Stowarzyszeniem Polski Ziemiak, Stowarzyszeniem Polskich Szkółkarzy, Stowarzyszeniem Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Stowarzyszeniem Sadowników Polskich, Towarzystwem Rozwoju Sądów Karłowych, Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Zrzeszeniem Producentów Róż, Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego „Końskowola”, Związkiem Pracodawców Mediów Publicznych, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Szkółkarzy Polskich, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa "Solidarność Wiejska", Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych, Centrum Doradztwa Rolniczego, Instytutem Badawczym Leśnictwa, Instytutem Dendrologii PAN, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Ochrony Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym

Instytutem Badawczym, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutem Technologii Drewna, Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Komitetem Ochrony Roślin PAN, Państwowym Zakładem Higieny, Polskim Towarzystwem Entomologicznym, Polskim Towarzystwem Fitopatologicznym, Polskim Towarzystwem Ochrony Roślin, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu, Uniwersytetem Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Nie wymaga finansowania.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Bakteria *Xylella fastidiosa* jest organizmem figurującym w załączniku 1 „Wykaz organizmów kwarantannowych, w tym organizmów kwarantannowych, których wprowadzanie do stref chronionych i przemieszczanie wewnątrz tych stref jest zabronione wraz z określeniem stref chronionych, których to dotyczy” w części A „Organizmy kwarantannowe, których wprowadzanie oraz rozprzestrzenianie na terytorium Wspólnoty jest zabronione” w dziale I „Organizmy kwarantannowe, których występowanie nie jest znane na terytorium Wspólnoty” rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych. W związku z tym przesyłki roślin, produktów roślinnych i przedmiotów mogących być źródłami bakterii podlegały kontroli fitosanitarnej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa już na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów. Dotychczasowe regulacje także zobowiązywały Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa do podejmowania działań kwarantannowych w przypadku wykrycia tego patogenu. Decyzja wykonawcza Komisji 2015/789/UE zapewnia harmonizację działań podejmowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do bakterii *Xylella fastidiosa*. Projektowane rozporządzenie jest narzędziem służącym zabezpieczeniu terytorium RP przed bakterią *Xylella fastidiosa*, co nie generuje dodatkowych kosztów ponieważ Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa posiada odpowiedni sprzęt, pracowników oraz środki budżetowe.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	

ceny stałe z r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak istotnego wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak istotnego wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak istotnego wpływu.						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Decyzja wykonawcza Komisji 2015/789/UE przede wszystkim nakłada obowiązki na producentów roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, poza granicami kraju. Projektowane rozporządzenie służy zabezpieczeniu kraju przed organizmem szkodliwym dla roślin w związku z tym korzystnie wpływa na gospodarkę i przedsiębiorczość. Ze względu na polifagiczny charakter bakterii (ponad 300 gatunków roślin mogących zostać porażone m.in. cytrusy, dąb, jesion, kapusta, koniczyna, magnolia, malina, morela, oliwka, olsza, orzechy, platan, słonecznik, śliwa, truskawka, trawy, winorośl, zboża) potencjalne straty zależą od rejonu występowania, nasilenia oraz szczepu bakterii (występują różnice w zakresie wymagań środowiskowych oraz roślin żywicielskich). W krajach, w których stwierdzono występowanie bakterii (Ameryki Pn i Pd) powoduje ona wysokie straty plonów, przede wszystkim winorośli, cytrusów, owoców pestkowych, a także drzew leśnych i ozdobnych. Pośrednio przyczynia się również do spadku eksportu materiału szkółkarskiego z tych krajów.

Ze względu na duży zakres potencjalnych żywicieli oraz liczbę owadów roznoszących bakterię jej zwalczanie wydaje się niemożliwe. W związku z dotychczasowym rozmieszczeniem patogenu oszacowanie potencjalnych skutków pojawienia się choroby w kraju jest bardzo trudne. Natomiast dostępne dane wskazują, że zagrożenie może być poważne jeżeli bakteria znajdzie odpowiednie warunki do rozwoju. W Kalifornii w latach 80-tych XIX wieku choroba zniszczyła więcej niż 16 000 ha winorośli (Goodwin and Purcell, 1997). Masowe występowanie patogenu zanotowano także w latach 30-tych i 40-tych XX wieku. W roku 1999 z powodu introdukcji nowego wektora, choroba zaatakowała 25% z 1 200 ha winnic w Riverside County (Temecula Valley, Kalifornia). W Georgii, phony peach disease – choroba wywoływana przez *Xylella fastidiosa* – jest głównym czynnikiem ograniczającym produkcję brzoskwiń. W Brazylii, w pięć lat po introdukcji bakteria poraziła ponad 2 mln drzew pomarańczowych. Straty spowodowane przez bakterię, która poraziła oleandry sadzone wzdłuż kalifornijskich autostrad i na prywatnych posesjach oszacowano na 125 mln dolarów (Henry et al., 1997).

W związku z tym European Food Safety Authority ocenia, że pojawienie się bakterii w UE może powodować znaczne straty i koszty wynikające z konieczności jej zwalczania.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: międzynarodowy obrót sadzonkami	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowane rozporządzenie ma na celu ochronę środowiska oraz upraw w UE. Ponieważ nie do końca poznana jest biologia organizmu <i>Xylella fastidiosa</i> należy zachować ostrożność i niedopuszczyć do jego rozprzestrzenienia się w Europie.</p> <p><i>Xylella fastidiosa</i> (Well i Raju) jest bakterią stosunkowo niedawno (2013 r.) zawleczoną do Europy. W Ameryce Północnej – miejscu jej pochodzenia – jest szeroko rozprzestrzeniona zarówno pod względem geograficznym jak i siedliskowym. W Europie jak dotąd nie poznano wszystkich potencjalnych żywicieli bakterii, jednak pierwsze badania sugerują, że wiele gatunków roślin może zostać przez tę bakterię porażonych.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozwiązanie problemu wskazanego w pkt 1 nastąpi w dniu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej. Ewaluacja efektów projektowanych rozwiązań będzie prowadzona na poziomie Unii Europejskiej, przy czym termin takiej ewaluacji nie został zdefiniowany.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		